

Klimatstrateg
Anitha Ljung
Anitha.ljung@trelleborg.se
0410-73 32 95

Klicka eller tryck här för att ange text.

Fossilbränslefri kommun 2020 – uppföljningsrapport med förslag på fortsatt arbete till 2030.

Sammanfattning

2013 beslutade Kommunstyrelsen att anta utmaningen "100 procent fossilbränslefritt Skåne 2020". Det innebär att **Senast 2020 ska kommunens verksamheter, nämnder och bolag, ha uppnått fossilbränslefri energianvändning gällande**

- **el**
- **uppvärmning**
- **drivmedel**
- **tjänsteresor**

Nu föreligger statistik till och med 2020, det år som var satt som målfår, samt förslag till fortsatt arbete till 2030.

Uppföljningen visar att följande andel fossilfritt bränsle använts under 2020 i kommunorganisationen (bolagens egen andel inom parentes):

- 100 procent för el (100)
- 99 procent för uppvärmning (98)
- 60 procent för drivmedel (92)
- 29 procent för tjänsteresor (44)

Förslag till fortsättning av arbetet är

- att målet att uppnå 100 procent fossilbränslefrihet för hela kommunkoncernen ska kvarstå till år 2030, med särskilt fokus på fordonens drivmedel och tjänsteresor.

Ett sådant arbete ingår också som ett av åtgärdsförslagen i kommunens miljömålsprogram till 2030.

Bakgrund

2013 beslutade kommunstyrelsen att anta Länsstyrelsens utmaning att ansluta sig till uppropet "100 procent fossilbränslefritt Skåne 2020".

Målet med uppropet är att senast 2020 ha uppnått följande inom den kommunala verksamheten:

- Ingen användning av fossil **el** den egna verksamheten
- Ingen fossil **uppvärmning eller kyla** i kommunens byggnader.
- Inget fossilt **bränsle** i fordonsflottan.
- Inga fossila **resor och transporter**.

2017 beslutade kommunstyrelsen om en handlingsplan för arbetet med genomförandet. Sedan 2016 har statistik samlats in och årliga sammanställningar gjorts över energianvändningen kopplat till fossilbränslefrihet. Som ett verktyg i arbetet har kommunen deltagit i projektet "Fossilbränslefria kommuner i Skåne 2016-2018" där tio skånska kommuner samarbetat under ledning av Klimatsamverkan Skåne.

2019 lämnades en delrapport till Kommunstyrelsen, med utvärdering av hur långt kommunen nått och en plan för det fortsatta arbetet med att bli fossilbränslefri kommun till och med 2020.

I delrapporten fastställdes att gällande **el och uppvärmningsenergi** är kommunen mycket nära målet 100 procent.

Gällande **drivmedelsinköpen** föreslogs fortsatt arbete med införande av *samordnad fordonshantering*.

Gällande **tjänsteresor och transporter** föreslogs:

- Att införa klimatkompensation i form av en avgift vid köp av flygresor, pengar som kan användas till inköp av cyklar eller till inköp av träd att plantera i kommunen.
- Revidering av gällande resepolicy som anger flygresor som förstahandsval vid längre resor.
- Bättre marknadsföring av digitala möten till de anställda för att om möjligt minska behovet av resor.

Hur det gått med dessa förslag kommenteras under rubriken *Resultat och förslag på fortsatt arbete*.

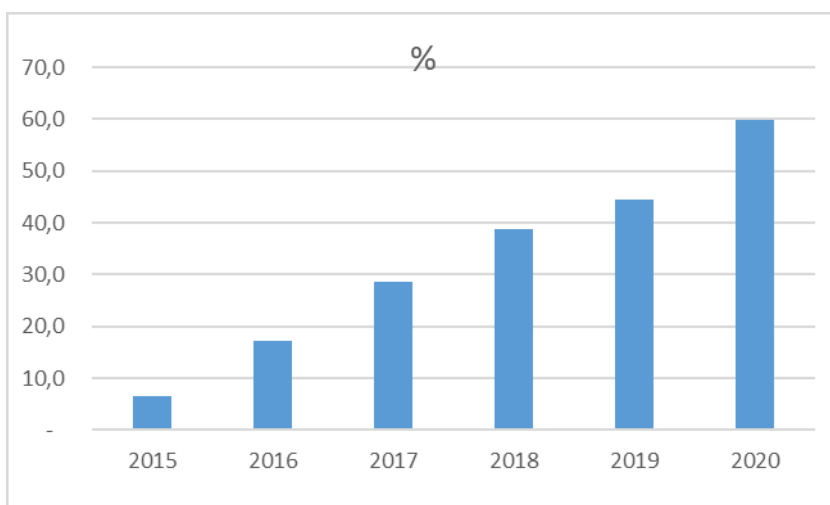
Resultat och förslag på fortsatt arbete

Statistik till och med år 2020 visar att kommunen uppnått följande resultat: (De kommunala bolagens andel inom parentes.)

- **El:** Målet 100 procent fossilbränslefri el har uppnåtts både av kommunorganisationen och av bolagen. El som används kommer antingen från förnybara ursprungskällor eller är miljömärkt. En liten mängd är också egenproducerad el från sol.
- **Uppvärmning:** 99 (98) procent av uppvärmningsenergin är fossilbränslefri, vilket är en siffra mycket nära målet. De sista procenten handlar om spetsförsörjning vid extremt kalla väderförhållanden. När det kommer till hyresvärdar som kommunen hyr lokaler av, hyrs merparten av Trelleborgshem AB, som också arbetar med frågan och därför är med på samma mål. Övriga hyresvärdar kan vara svårare att ställa krav på, men det rör sig om en mycket liten andel uppvärmningsenergi.

Drivmedel: Drivmedlet till den kommunägda fordonsflottan är nu 60 (92) procent fossilbränslefritt. Här har skett en stadig ökning sedan 2015, från 7 procentenheter. (Se figur)

Samordnad fordonshantering är införd fullt ut enligt plan och utgör ett ständigt pågående arbete. Systemet ger full kontroll över samtliga fordon i kommunen och hur de tankas/laddas. Möjligheterna att tanka fossilfritt på landsbygden (Anderslöv, Beddingestrand) är dock i dagsläget obefintliga för hemtjänstens fordon, varför man fortsatt tvingas tanka diesel.

Figur: Andel fossilfritt fordonbränsle i kommunens fordonsslotta 2015-2020 i procent.

- **Tjänsteresor:** 29 procent (44) av resorna var fossilbränslefria 2020, vilket är en siffra som fluktuerar upp och ner under mätperioden. Vi flyger fortsatt och vi använder privat bil i tjänsten. Inom denna sektor visas ingen positiv utvecklingstrend mot ökad fossilbränslefrihet.

Gällande tjänsteresor föreslogs 2019 följande åtgärder för att komma i mål:

- Att införa klimatkompensation i form av en avgift vid köp av flygresor, pengar som kan användas till inköp av cyklar eller till inköp av träd att plantera i kommunen.

Förslag på nya åtgärder: Tiden har sprungit förbi en sådan åtgärd. Smidigare är nu att vid köp av biljett för flygresor köpa till biobränsle. Det skulle innebära en total merkostnad på cirka 30.000 kr/år om vi fortsätter flyga som idag.

- Revidering av gällande resepolicy som anger flygresor som förstahandsval vid längre resor.

Förslag på nya åtgärder: Kommunens Riktlinjer för resor, antagna 2016 och reviderade 2017, bör revideras med följande text:

Vid resor utanför Skåne gäller följande:

Flyg kan användas till destinationer där restiden minskar eller där övernattnig då kan undvikas. Resan bör med fördel kompenseras med biobränsle, vilket görs vid bokning av biljetten.

Vid tågresor där det finns möjlighet att arbeta under resan bör 1:a klass användas. Om det är möjligt att arbeta produktiv under tågresan är denna tid berättigad som arbetstid. Vid resa med nattåg får egen kupé bokas.

Vid eventuella beslut kring två likvärdiga resealternativ sker samråd med närmaste chef som godkänner valt alternativ.

Bil bör i möjligaste mån undvikas för längre resor. Om bil utnyttjas ska bil från kommunens bilpool i första hand användas.

- Bättre marknadsföring av digitala möten till de anställda för att om möjligt minska behovet av resor.

Förslag: Detta åtgärdsförslag stryks. Corona-restriktionerna under 2020-2021 har lett till en oförutsägbar utveckling i riktning mot ökad användning av digitala mötesverktyg. Corona har hjälpt oss använda digitala möten i en aldrig tidigare skådad utsträckning och med en förändringshastighet som annars inte varit möjlig! Exemplet har visat att det går att ställa om och förändra mänskligt beteende.

Övergripande förslag till fortsättning av arbetet är

- att målet att uppnå 100 procent fossilbränslefrihet för hela kommunkoncernen ska kvarstå till år 2030, med särskilt fokus på fordonens drivmedel och tjänsteresor.

Ett sådant arbete ingår också som ett av åtgärdsförslagen i kommunens miljömålsprogram till 2030.

Slutord

Under arbetet med att genomföra Fossilbränslefri kommun har det visat sig att sådant som vi inte alls trodde var möjligt för bara 5-6 år sedan är genomfört nu!

Vi är i stort helt fossilfria gällande el och uppvärmning och våra fordon ställs om i stadig takt till att bli mer och mer fossilfria. Corona-restriktionerna gjorde oss till professionella användare av digital mötesteknik på bara några månader!

Med de föreslagna ändringarna i kommunens *Riktlinjer för resor* är jag övertygad om att vi kommer att vara fullt ut fossilbränslefria inom kommunkoncernen i god tid före 2030!

Anitha Ljung
Klimatstrateg